

KALAJOEN VESIENHOITORYHMÄN TAPAAMINEN

Aika: ke 29.10.2025 klo 9.30–11.00

Paikka: Nivalan kaupungintalo

Läsnä: Daniela Aivanen (Ylivieskan kaupunki), Heikki Estola (Ylivieskan kaupunki), Markus Niskanen (Mhy Pyhä Kala ry), Miia Leipälä (Nivalan kaupunki), Pia Vaaraniemi (Ylivieskan kaupunki), Antero Erkkilä (Erkkisjärvi-yhdistys), Teemu Sauvula (Pyhäjoen vesistö ry), Reijo Peltokorpi (Sievin kunta), Riikka Gummerus (Nivalan kaupunki), Juha Peltomaa (Nivalan kaupunki), Päiviö Karttunen (Haapajärven kaupunki), Tapio Koistinaho (Mertuanjärvi-yhdistys), Markus Saari (POPELY)

Etänä: Tuomas Häggman (Alavieskan kunta), Jani Hujanen (Haapajärven kaupunki), Maarit Rimpiläinen (NordFuel), Olli-Pekka Haapalahti (Alavieskan kunta), Riina Rahkila (ProAgria)

Asialista:

1. Kokouksen avaus klo 9.30

- Kokouksen alussa käytiin läpi lyhyt esittelykierros osallistujien kesken.

2. Vedet haltuun valuma-alueilla -hanke

- Mhy Pyhä Kala ry:n Markus Niskanen kertoi Vedet haltuun valuma-alueilla -hankkeesta (<https://www.proagria.fi/hankkeet/vedethaltuun>) ja hanketoiminnasta ylipäätään sekä esitteli ”Vesienhallintakohde ideasta toteutukseen” -esitettä.

Keskustelu

- Vesiasiat ovat pitkän kehityskaaren projekteja ja myös riidat ja konfliktit ovat pitkältä ajalta. Kannattaa pyrkiä hyödyntämään markkinointinäkökulmaa ja osallistamaan kiinnostuneita ihmisiä.
 - o Erimielisyydet ja riidat voivat jäädä kytemään. Asioinnissa maanomistajien kanssa oltava herkkyyttä, eikä ojitussyhteisön jäsen ole välttämättä paras veturi. Jäävi taho voi olla parempi.
- Avoimuus tärkeää hankkeissa, sillä se hälventää turhia epäilyjä.

- Haapajärvellä on hanke, jossa maanomistajat edustajina ja Vattenfall rahoittajana. Tuulivoimayhtiöt antoivat apuja, mutta talkootöillä oli merkittävä rooli.
 - o Talkootöillä voi olla positiivinen vaikutus yhteishenkeen, yhteisöllisyydelle on kysyntää ja tarvetta.
- ELY:ltä kommenttina, että valtionavustus voi olla myös yli 50 % tietyin perustein. Suunnittelusta toteutukseen kynnyksen ylittäminen voi olla suuri. Rakennesuunnittelu kannattaa tehdä vain, jos toteutetaan.

3. Nivalan Erkkisjärven kunnostushanke

- Erkkisjärvi-yhdistyksen Antero Erkkilä ja Nivalan kaupungin Miia Leipälä kertoivat Erkkisjärven kunnostushankkeesta.

Keskustelu

- Erkkisjärvellä voi olla iso merkitys altaana, sillä se ottaa humusta talteen. Voisi selvittää Metka luonnonhoidon tuen (100 %). Metsäkeskukselle voi tehdä ehdotuksia, parhaat valitaan ja etenevät julkiseen kilpailutukseen.
- Jos hankkeessa etsitään kohteita, on soittaminen tehokkain keino -> tätä tehtykin jo hankkeen aikana.
- Miten lupa järjestyi satojen maanomistajien järviolueen toimenpiteisiin?
 - o Patentti- ja rekisterikeskus ei antanut hoitokunnalle valtuuksia niittolupien antamiseen. Ei mahdollisuutta järjestäytyä. Osakaskunta laittoi lehteen ilmoituksen pidettävästä kokouksesta, jossa päätettiin toimenpiteiden luvan antamisesta.
- Onko tarkempaa tietoa Metka-tuesta?
 - o Metkassa ei ylärajaa yksittäiselle hankkeelle, valtion budjetti rajaa.
 - o Voi olla ongelma, miten laaja ruoppaus perustellaan luonnonhoitona.

4. VIUHKA - Vieraskasvien uhkat hallintaan Kalajokilaaksossa -hanke

Keskustelu

- Torjuntatoimiin pitäisi saada suurin osa jokivarren kuntien maanomistajista talkoisiin, jotta vieraslajiongelman saataisiin ratkaisu?
- VIUHKA-hanke on merkityksellinen hanke, jolle tulisi saada jatkumo. Lisäksi oli tärkeää saada aikaan konkreettisia toimia, joista jää pysyvä jälki.
- Myös vieraslajiasiassa avoimuus ja tiedottaminen ovat tärkeitä (lehtijutut, maanomistajien työ omilla tiluksilla).
- Nivalassa yksityisten maanomistajien mailla esiintyy huomattavia vieraslajiesiintymiä. Laajemman kokonaisuudet toteutukseen tarvittaisiin rahaa, jotta saadaan kannustettua yksityisiä maanomistajia.
- Crowdsora-sovellus loistava – vieraslajien kitkemisestä saa rahaa.
- Saisiko vieraslajit kerättyä ja hävitettyä paikallisesti? Nivalan kaukolämpöyhtiössä ei tämän hetkisen tiedon mukaan olisi mahdollista hävittää. Olisiko biokaasulaitos ratkaisu? Erkkisjärvi-hankkeen yhteydessä on selvitetty, käykö järvikaisla polttoaineeksi ja kävisi. Haasteena sopimukset ja keräysmäärät. Vieraslajien siementen tuhoaminen ei välttämättä onnistuisi, mutta tätä on selvitettävä tarkemmin.

5. Kokouksen päättäminen klo 11.00

Muistion laati

Daniela Aivanen

Ylivieskan kaupunki

puh. 044 4294 470

daniela.aivanen@ylivieska.fi